

Jan o něm vydával svědectví a volal: „To je ten, o němž jsem řekl: Přichází za mnou, ale je větší, protože tu byl dříve než já.“

Z jeho plnosti jsme byli obdarováni my všichni milostí za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista. Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náruči Otcově, nám o něm řekl. J 1, 15-18

„Boha nikdy nikdo neviděl...“

Proč bychom ho měli vidět my. Svátek Zjevení Páně se slaví jako připomínka příchodu tří mudrců, tří králů, kteří se přišli poklonit nově se narozenému Ježíši. O Vánocích tak slavíme jeho narození a příchod na tento svět, po Vánocích, co to má udělat s námi lidmi, na Nový rok, který ani není církevním svátkem tak kromě příchodu dalšího roku slavíme i něco nového a po Novém roce už slavíme, co se dá. Mimo jiné i to, kdo to vlastně přišel a komu se Pán zjevil jako jakoby prvním. A že to byli tři mudrci od Východu, kteří se mu přišli i poklonit.

Jako první však o Pánu Ježíši vydával svědectví Jan, a to Jan Křtitel, který hnedle volal, že už přichází za ním a je větší, neboť tu byl dříve než on, ale jakoby přichází až teď, protože jednoduše potřeboval, aby ten lid, ke komu má i přijít, na něj byl i jakoby připraven. A z jeho plnosti, totiž plnosti jeho příchodu jsme obdarováni i my, a to milostí za milostí, totiž prokážeme-li my sami milost, tak ji i jakoby dostaneme. A z této milosti budeme moci žít dál a dál. Takže už ne Zákon, natož ten Starý, Mojžíšův, ale milost a pravda, nejlépe ta Ježíšova, novozákonní. Už protože Boha stejně nikdy nikdo neviděl, to až Ježíše, ať už v jesličkách na slámě či visícího na kříži a o něco později i v náruči Otcově, který nám o něm i řekl.

Mluvit o Pánu Ježíši je totiž víc než ho vidět. Řečí o Kristu ho totiž předáváme i dál, a to ani ne tak ve svých rodinách, tam je to spíš o Duchu svatém (jak pravil i Jimramov), ale dál v tom smyslu, že říká-li nám o něm jeho Otec, že se jeho Syna máme především držet a sem tam mu také naslouchat, pak o jeho Synu můžeme mluvit v tom smyslu, že svědčíme o své víře v něj a jeho činech, ale také a možná hlavně slovech. Neboť není nic lepšího než věnovat část svých hovorů též tomu, čemu se i v našich končinách říká řeč o mé víře v Krista.

Milostí za milostí. V milosti a pravdě. V pravdě a lásce. Nakonec proč ne. Pravdy, lásky a milosti není nikdy dost. A právě milost, pravda a láska přichází až v Ježíši Kristu, proto i všechna ta řeč, protože s nimi přišel až on, Pán Ježíš. A ptáme-li se, jak dnes mluvit o víře v Krista, tak právě v milosti, pravdě a lásce. Jak jinak. Pravda osvobozuje, láska zavazuje a milost, ta dává pokoj a také naději, že vše k dobrému směřuje, že nic nekončí s námi, ale pokračuje dál, jen cestami, kde bychom to možná už ani nečekali. Stačí jen vydržet a počkat.

Ale ne až přijde, on už totiž přišel a přišel právě v milosti a pravdě a lásce, jen jsme ho jako by nechali uniknout a ne, že by zase odešel, on tu s námi i jako by zůstal, jen ve svém Duchu a s tím si jakoby nevíme rady. Už ho tu nemáme živého, ale zjevil se trochu jiným způsobem, jednak v lidech, co jsou kolem nás a jednak právě v milosti a pravdě, které se sice dějí skrze něj, ale zároveň se stávají i v něm, takže budeme-li milost a pravdu hledat u něj, tak současně můžeme i v něm hledat i milost a pravdu. Ono to jde jedno s druhým a přichází zároveň.

A jak je to s tou láskou, kterou jsem si k tomu tak trochu sám přidal. Láska není jen to, co se přidává k pravdě ani jen to, pod čím bychom chtěli vidět i milost, láska je to, co to tak trochu drží pohromadě a současně co dává našemu životu i plnost, kterou jsme byli obdarováni.

A protože jsem si k tomu tu lásku tak trochu přimontoval, tak proč v tom i nepokračovat. O lásce se totiž strašně dobře píše, o lásce se dokonce píše tak dobře, že se už nemusí psát o ničem jiném a nikdy to nebude stačit. O lásce se totiž především dobře píše, špatně se o ní mluví, to je jasné, ale píše se o ní fakt dobře. To mi věřte. Katolický teolog Josef Zvěřina dokonce teologii lásky věnoval trojdílný svazek a rozepisuje se v něm, co to ta láska vlastně je a jaké má podoby. Při studiu na fakultě to pro mě bylo zjevení. A kolegyně z Jimramova mě nedávno překvapila myšlenkou, že katolíci na rozdíl od evangelíků vědí, co je to láska. A je to pravda, protože evangelíci jsou většinou na všechno sami, zatímco katolíci se u toho mají aspoň rádi. A s jinou kolegyní z Prahy jsme se shodli na tom, že katolíci nejčastěji píšou o podstatných věcech, jako je víra, naděje a láska, zatímco evangelíci stále jen něco komentují.

A není to dáno jen teologicky, ale právě i historicky. Pro nás je láska něco, co jakoby proběhne v čase a pak se už jen vzpomíná, zatímco teologicky je láska to nebo spíš ten nebo spíš ta, která nějak přijde a člověk na ní jakoby musí nějak zapracovat nebo jak to říct a ona většinou i zůstane. A zůstane v tom smyslu, že se člověka jakoby přidrží a ten jí i nějak oslavuje a nějak se jí drží a ona zraje, až uzraje v krásný a smysluplný vztah. Láska, stejně jako víra a naděje je vztah, k člověku, k Bohu a k budoucímu. Už nejde ani tak o minulost, jde především o budoucnost. Historicky je láska věcí minulosti, teologicky budoucnosti. Tady se hodně užije církevních dějin a sem tam etiky, neboť se týkají člověka a toho, v čem žije nebo možná spíš žil, ale co si stále hledá své místo na slunci, je vedle filosofie, kterou se na fakultě trápí nejvíce, ještě praktická teologie, ale ne proto, že bychom pak ve službě nevěděli, co a jak, ale proto, že neexistují žádné automatické odpovědi a obecné zvyklosti jsou někdy víc než cokoli jiného.

A tak není nad to k sobě někoho mít. A to by právě mohla být ta láska, neboť milost ani pravdu nemáme my, ty spíš mají nás. A co máme my, je láska. A nemáme ji jen tak nebo pro nic za nic, ale proto, abychom ji jako by šířili dál. Překvapilo mě, když někdo projede kolem fary a na pobídku, jestli by se někdy nechtěl přijít podívat na nedělní bohoslužbu, odpoví, že věří v lásku. Ale Bůh je přece láska a stává se i skrze Ježíše, tak proč v ní i nevěřit, ale ta odpověď je všefákající. A lidé na lásku čekají, pravdu už většinou mají, milosti se dočkají, asi až když tam jsou, ale na co skutečně čekají, je láska. A to jak v té lidské podobě, tak i té Boží, milost a pravda se dějí skrze Ježíše Krista, proč by se skrze Boha nemohla dít láska. A taky že se většinou děje, jen je dobré si jí i jakoby všimat. Kdy a kde a jak a proč. Neboli nejen ve společenství sboru, ale i v rodinách, a naopak a v každém čase a tak, že nám nezůstane utajena.

Říkal mi jeden z předchozích farářů v Jimramově a asi by jich to řeklo i víc a určitě by to řekli i ti v Telecím, že jejich výhodou bylo a je, že k sobě měli paní farářovou, respektive někoho jako paní farářovou. Nedávno jsem si vzpomněl na to, že něco takového podobného zaznělo i při instalaci staronové generace právě v Jimramově. A Jeníkovi Lavickému slíbili v Klášteře nad Dědinou novou kuchyň. Co říkali kolegu Mikschikovi v Krouně, už nevím, asi že se stále směje, ale ten už je v podstatě za vodou a Jeník dokonce ještě dál. V Telecím padaly zase jiné věci, zejména z historie, a dobře se vědělo proč. Historie je tu bohatá a slavná, o tom není sporu, problém je v současnosti, ale ne proto, že nepoznáním své minulosti nemůžeme poznat svou budoucnost, ale právě naopak, že minulost je to, co bylo, zatímco současnost je to, co je a k tomu asi vede ještě dlouhá cesta. Zatím čerpáme hlavně z Jimramova. A možná jen z něj.

„To je ten, o němž jsem řekl: Přichází za mnou, ale je větší, protože tu byl dříve než já.“ A já vím, že je to teď tak trochu mimo, ale není tohle tak trochu i naše situace, a hlavně současnost? Že za mnou přijde někdo větší, protože tu bude dříve než já. A tím nemyslím nikoho předchozího, ale právě někoho, kdo bude větší v tom smyslu, že bude aspoň některé věci trochu líp umět a bude jakoby šikovnější i ve více ohledech? Inu, nevím, a neví to nikdo.